

Kunskap är ingen åsiktsfråga

Knowledge is not a matter of opinion

TIETO EI OLE MIELIPIDEKYSYMYS
PROFESSORILIITTO | VUOSIKERTOMUS 2023

PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi

Toiminnan painopisteet 2023

1. Tutkimuksen ja opetuksen vapauden ja sivistyksen puolesta

Tiede, taide ja sivistys ovat yhteiskunnan henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin sekä kansainvälisen kilpailukyvyn kulmakivi. Ne ovat myös osa tiedon huoltovarmuutta ja yhteiskunnan resilienssiä.

Puolustimme tutkimuksen ja korkeimman opetuksen vapautta, joka ei toteudu ilman vakituisten opetus- ja tutkimushenkilöstön vankkaa työsuhdeturvaa. Korkein oikeus antoi vuoden 2023 alussa tuomion professorin irtisanomista koskevassa asiassa. Korkeimman oikeuden mukaan Helsingin yliopisto on voinut valita, irtisanooko se tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla lehtorin vakituudessa tehtävässä toimineen ja kasvien evoluutiobiologian tenure track -apulaisprofessorin määräaikaiseen tehtävään kutsutun vai vakituista kasviekologian professorin tehtävää hoitavan professorin. Tuomion perusteluiden mukaan Helsingin yliopistolla oli ollut taloudellinen, tuotannollinen tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä johtunut asiallinen ja painava peruste irtisanoa kasviekologian professori. Korkeimman oikeuden mukaan tieteen ja ylimmän opetuksen vapaus ei merkitse sitä, ettei yliopisto muiden työnantajien tavoin voisi järjestellä toimintaansa. Analysoimme tuomion merkitystä professorikunnalle. Vahvistimme paikallistason edunvalvontaa. Tavoitteenamme on, että yliopistojen työehtosopimuksessa olisi määräys irtisanomisjärjestyksestä.

Puolustimme panostuksia tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen resursseihin eli yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin. Edistimme tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen kasvattamista neljään

prosenttiin bruttokansantuotteesta. Vaikutimme budjettiriihessä siihen, että tutkimuksen rahoitus yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa huomioitiin valtion budjetissa parlamentaarisesti sovittujen TKI-linjausten mukaisesti. Tohtorikoulutusta tulee kehittää kestävästi ja laadukkaasti. Edellytimme, että tohtorikoulutettavien määrän nosto tehdään täysimääräisesti resursoiden. Olimme tyytyväisiä hallituksen päätökseen lisätä T&K-rahoitusta merkittävästi. Vaadimme vahvempaa perustutkimuksen rahoitusta.

Tieto ei ole mielipidekysymys. Suomelle tulee luoda hallituskaudet ylittävä tiedepolitiikan visio, yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyiset toimintaedellytykset ja yliopistojen kollegiaalista päätöksentekoa tulee vahvistaa.

Edellytimme, että yliopistoyhteisön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään ja tiedemyönteistä ilmapiiriä vahvistetaan. Puhuimme henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien puolesta muun muassa rehtoritapaamisissa. Liiton johto ja viestintä edistivät tiedemyönteistä ilmapiiriä. Yliopistojen toimielimillä pitää olla selkeä työnjako ja toimielinten välillä hyvää yhteistyötä. Yliopistolakia tulee muuttaa siten, että yliopistoyhteisöä edustava monijäseninen toimielin hyväksyy yliopiston johtosäännön.

Nykyinen länsimaiden tiukimmin tulosperusteinen rahoitusmalli ulottuu syvälle professorikunnan arkeen. Toimintaa vakauttava perusrahoitus on olemattoman pieni. Jo viidenneksen vakauttava rahoitus tehostaisi professoreiden työtä, edistäisi pitkäaikaisia työsuhteita sekä nostaisi tieteen ja

taiteen laatua. Opetus- ja kulttuuriministeriön tilaama kansainvälinen selvitys yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tulosohejauksesta ja rahoitusmalleista valmistui kesäkuussa. Olimme aktiivisesti mukana yliopistojen rahoitusmallin uudistamistyössä. Jätimme työryhmän esitykseen erivän mielipiteen, koska esitys kokonaisuutena oli ristiriidassa yliopistojen perusrahoituksen ennustettavuuden ja vakauden vaatimusten kanssa.

Järjestimme **Yliopistojen rahoitusmalli** -webinaarisarjan syksyllä. Webinaarisarja käsitteli yliopistojen rahoitusta ja kannustimia, OKM:n korkeakoulujen ohjauksen ja rahoitusmallin arvioinnin keskeisiä tuloksia sekä yliopistojen rahoitusmallin uudistamista.

Osoitimme ymmärrystä opiskelijoiden mielenilmauksille opiskelijoiden toimeentulon, koulutuksen maksuttomuuden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin turvaamiseksi. Linjasimme, että emme liittona osallistu näihin tapahtumiin, vaan pyrimme aktiivisesti vaikuttamaan yliopisto- ja tiedepolitiikkaan muilla tavoin. Professorikunnan tehtävänä on ensisijaisesti tukea opiskelijoita heidän opinnoissaan ja tutkimuksissaan ja mahdollistaa opintojen sujuva eteneminen kaikissa olosuhteissa.

Turvasimme professorikunnan ja muun opetus- ja tutkimushenkilöstön tekijänoikeuksia ja oikeuksia aineistoihin. Tekijänoikeusneuvosto antoi lausunnon, jonka mukaan tieteellisiä artikkeleita lainattaessa lainaukset tulee tehdä alalla vallitsevan hyvän tavan mukaisesti niin, että lainaukset ovat kirjan muusta tekstistä erotettavissa, lähde ja tekijä mainiten.

2. Hyvän työn puolesta

Pidimme esillä professorin urapolkuun liittyviä ongelmia ja hyviä käytänteitä sekä autoimme urapolulla olevia yksittäisiä jäseniämme. Työtuomioistuin totesi, että tenure track -urapolkujärjestelmä voi yksittäistapauksessa muodostaa työsopimuslaissa tarkoitetun perustellun syyn solmia työsopimus

määräaikaisena. Järjestelmää ei työtuomioistuimen mukaan voi siten pitää sellaisenaan työsopimuslain vastaisena. Lainmukaisuus on ratkaistava tapauskohtaisesti työläinsäädännön periaatteiden mukaisesti ottaen huomioon alan luonne ja sen erityistarpeet sekä yliopistoissa tehtävän työn erityispiirteet. Näkemyksemme mukaan yliopiston on perusteltava työsuhteen määräaikaisuus muuten kuin viittaamalla yleisesti tenure track -järjestelmään tai työn luonteeseen. Kantamme mukaan henkilöllä ei pitäisi olla kahta määräaikaista työsopimusta professorin urapolulla, sillä urapolulla edetessä suurempi osa tehtävistä on pysyviä, ei tilapäisiä.

Osallistuimme yliopistosektorin neuvotteluihin, joissa vaadimme, että professorikunnan palkkakehitys ja työskentelyolosuhteet ovat kilpailukykyisiä. Yliopistojen yleinen työehtosopimus on voimassa 1.4.2023–31.3.2025. Palkat nousivat 1.9.2023 lähtien yleiskorotuksella, jonka suuruus oli 3,5 %. Palkat tulevat nousemaan 1.3.2024 lähtien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2,0 %. Toukokuussa 2023 maksettiin kertaerä, joka oli 12,6 % maaliskuun 2023 kuukausipalkasta, kuitenkin vähintään 400 euroa. Paikallisesti jaettavan erän suuruus on 1.12.2024 lukien 0,5 %.

Osallistuimme valtiosektorin virka- ja työehtosopimuksen uudistamista koskeviin neuvotteluihin Vakavan kautta. Valtion virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.3.2023–29.2.2025. Palkat nousivat 1.5.2023 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus oli 3,5 %. Lisäksi huhtikuussa 2023 maksettiin kertaerä, jonka suuruus oli 12,2 % kuukausipalkkauksesta, kuitenkin vähintään 500 euroa. Palkat nousevat 1.3.2024 yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2 %. 1. maaliskuuta lukien toteutettavana on paikallisesti 0,5 % suuruinen virastoerä.

Maan hallituksen työelämäuudistukset aiheuttivat levottomuutta työmarkkinoilla. Näkemyksemme mukaan työelämää tulee kehittää tasapainoisesti sekä työntekijöiden että työnantajien näkemykset

huomioiden. Osapuolten tulee voida sopia palkantarkistuksista työ- ja virkaehtosopimuksilla ilman, että lainsäädäntöön kirjatut alat käytännössä määrittelisivät palkankorotusten ylärajan.

Vahvistimme paikallista edunvalvontaa muun muassa tukemalla ja kouluttamalla professoriluottamus-

miehiä ja osastojamme edunvalvonta-asioissa ja yksittäisten jäsenten asioiden hoitamisessa. Professoripäälouottamusmiehiä on Aalto-yliopistossa, Helsingin yliopistossa, Tampereen yliopistossa, Turun yliopistossa ja Åbo Akademiassa.

Toiminnan pääpiirteet 2023

1. Tutkimuksen ja opetuksen vapauden ja sivistyksen puolesta

Professoriliitto vaalii tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta ja edistää niitä turvaavia oikeuksia

Puolustimme tutkimuksen ja ylimmän opetuksen vapautta. Tutkimuksen vapauteen kuuluu vapaus valita tutkimuksen aiheet, menetelmät ja julkaisutavat. Opetuksen vapaus sisältää oikeuden opettaa haluamallaan tavalla niin sisällöllisesti kuin menetelmällisesti. Korostimme tieteen, taiteen ja sivistyksen merkitystä yhteiskunnassa. Tiede, taide ja sivistys ovat vapaan ja osallistuvan demokratian edellytys sekä hyvinvoinnin ja kansainvälisen kilpailukyyn perusta.

Edistimme tiedemyönteisen ja osaamista arvostavan ilmapiirin syntymistä Suomeen.

Teimme tiivistä yhteistyötä opetus- ja kulttuuri-ministeriön ja muiden ministeriöiden, Suomen Akatemian, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFIn, Suomen ylioppilaskuntien liiton, Sivistysalan, Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin, keskeisten henkilöstöjärjestöjen sekä poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Professoriliitto ajaa yliopistojen ja tutkimuksen voimavarojen vahvistamista

Tiede ja sivistys ovat hyvinvoinnin ja kilpailukyyn kulmakivi. Vaikutimme siihen, että Suomessa panostettaisiin tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen resursseihin eli yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin. Olimme aktiivinen vaikuttaja, julkaisimme kannanottoja ja lausuntoja ja järjestimme sidosryhmätapaamisia.

Hallitusohjelmatavoitteidemme pääviesti oli **Tieto ei ole mielipidekysymys, Kunskap är ingen åsiktsfråga ja Knowledge is not a matter of opinion**. Tapasimme kansanedustajia ja muita keskeisiä tahoja hallitusohjelmatavoitteidemme edistämiseksi. Vaikutimme hallitusohjelmaan ja sen täytäntöön-

panoon. Olimme Säätytalolla kuultavana hallitusohjelmaneuvoittelujen aikana.

Kevätseminaarimme aihe oli **Tiedepolitiikka tulevalla vaalikaudella**. Kuulimme puheenvuoroja hyvästä johtamisesta yliopistoissa ja näkökulmia tulevaan hallitusohjelmaan.

Vaadimme, että Suomelle tulee luoda hallituskaudet ylittävä tiedepolitiikan visio, yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyiset toimintaedellytykset. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen (TKI) osuutta on

Kunskap är ingen åsiktsfråga

Knowledge is not a matter of opinion

korotettava vähintään neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta. Vaikutimme TKI-rahoituslain täytäntöön panoon ja monivuotisen rahoitus-suunnitelman valmisteluun. Viestimme oli, että pitkäjänteisen ja laadukkaan tutkimuksen rahoitus yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa tulee huomioida budjetissa parlamentaarisesti sovittujen TKI-linjauksien mukaisesti. Tapasimme muun muassa tiede- ja kulttuuriministerin. Keskustelimme tieteen rahoituksesta. Annoimme valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle lausunnon valtion talous-arvioesityksestä vuodelle 2024. Valtioneuvoston kanslian pyynnöstä esitimme jäseniä tutkimus- ja innovaationeuvostoon.

Korostimme kaikessa toiminnassamme yliopistojen autonomista asemaa niiden toiminnan keskeisenä edellytyksenä. Vaikutimme siihen, että perustutkimuksen rahoitusta vahvistetaan ja että professoreilla on enemmän aikaa tehdä tutkimusta.

Seurasimme, miten Suomen Akatemian kautta jaettava profiloitumisraha sekä opetus- ja kulttuuri-ministeriön jakaman strategisen rahoituksen osuuden kasvattaminen vaikuttavat eri yliopistoihin. Seurasimme myös niin sanotun Lippulaivahankkeen toteutumista.

Professoriliitto vahvistaa tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen yhteyttä

Korostimme opetuksen, tutkimuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen yhteyttä Suomen menestystekijöinä.

Korostimme tutkitun tiedon merkitystä päätöksenteossa.

Tuotimme vaihtoehtoja ja uusia ideoita päätöksenteon pohjaksi hyödyntämällä asiantuntevaa jäsenistöämme.

Professoriliitto oli eduskuntavaalien alla mukana seitsemän liiton yhteisessä somekampanjassa, joka oli jatkoa vuoden 2022 **Tiede perinnöksi** -kampanjalle. Jatkokampanjan pääpaino oli somemarkkinoinnissa ja tavoitavuudessa. Kohderyhmää olivat yli 40-vuotiaat äänestävät suomalaiset, joita haluttiin herätellä pohtimaan, antavatko he äänensä tiedettä ja tutkimusta arvostavalle ehdokkaalle.

Yliopistojen rahoitusmallin uudistaminen -paneelikeskustelussa 10.11.2023 professori Mika Lähteenmäki Jyväskylän yliopistosta, professori Jussi Kivistö Tampereen yliopistosta ja opetusneuvos Ulla Mäkeläinen opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Toimittaja Anna Lehmusvesi juontaa.

Professoriliitto toimii yliopistoyhteisön autonomian vahvistamiseksi ja edistää professorikunnan vaikutusmahdollisuuksia yliopisto- ja tiedeyhteisöissä

Korostimme yliopistoyhteisön ja yliopistojen autonomista asemaa.

Yliopistojen autonomiaa on vahvistettava muuttamalla yliopistojen rahoitusmallia. Vaadimme, että yliopistojen rahoituksen painopistettä siirretään tutkintomääristä vapaaseen tutkimukseen. Vaadimme, että rahoituksen painopistettä siirretään lyhyen aikavälin tuloksellisuusrahoituksesta ja harkinnanvaraisesta rahoituksesta yliopistolaissa edellytettyyn perusrahoitukseen eli pitkäjänteiseen rahoitukseen, joka antaa yliopistoille mahdollisuuden päättää rahoituksen kohdentamisesta yliopistoissa niiden omien strategisten valintojen mukaisesti.

Edellytimme, että professorikuntaa kuullaan yliopistojen ja tutkimuslaitosten strategisessa päätöksenteossa ja rakenteellisessa kehittämisessä.

Vaadimme yliopistolain muuttamista siten, että julkisoikeudellisen yliopiston yliopistokollegion ja säätiöyliopiston yhteisen monijäsenisen hallintoelimen tehtäviin lisätään johtosääntöjen vahvistaminen sekä yliopiston

strategian, hallituksen laatimien talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen. Lisäksi esitämme yliopistolain muuttamista ja täydentämistä siten, että yliopistokollegio ja yhteinen monijäseninen hallintoelin voivat vapauttaa hallituksen tai sen jäsenen tehtävästään, jälkimmäisen myös ilman, että hallitus tekee esityksen vapauttamisesta. Edellytämme, että säätiöyliopiston monijäsenisen hallintoelimen asemaa vahvistetaan yliopistolaissa siten, että säätiöyliopiston yhteinen monijäseninen hallintoelin valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää itse hallituksen valintaa koskevista menettelyistä.

Edellytimme, että yliopistoja ja ammattikorkeakouluja kehitetään nykyainsäädännön pohjalta. Tieteellinen tutkimus, tieteellinen ja taiteellinen tutkijakoulutus sekä professorinimikkeet eivät kuulu ammattikorkeakouluihin. Professorit ovat ainoa henkilöstöryhmä, joka on erikseen mainittu yliopistolaissa. Myös tutkimuslaitoksiin perustetuista tutkimusprofessoreiden viroista on lainsäädäntöä.

Professoriliitto puolustaa jäsentensä tekijänoikeuksia oman työnsä tuotoksiin ja aineistoihin

Puolustimme professoreiden oikeuksia aineistoihin ja luovaan työhön.

Hyödynsimme laatimaamme suositusta tekijänoikeuksista sovittaessa.

Korostimme immateriaalioikeuksien, erityisesti keksintö- ja tekijänoikeusasioiden kehittämistä, ja niiden kannustavuuden tärkeyttä. Liiton IPR-työryhmä jatkoi toimintaansa.

Osallistuimme aktiivisesti immateriaalioikeuksien, erityisesti keksintö- ja tekijänoikeusasioiden, kehittämiseen yliopistoissa. Tuimme yliopistojen paikallisia edustajia tekijänoikeussopimuksia koskevilla neuvotteluilla. Vakiintuneen käytännön mukaisesti yliopistojen opetus- ja tutkimustyössä toimivien henkilöiden luomien teosten tekijänoikeudet eivät siirry työnantajalle, ja vakiintunut käytäntö on, että tutkijat määräävät itse tutkimuksensa tuloksista. Edellytimme, että edellä mainittu käytäntö ei muutu.

2. Hyvän työn puolesta

Professoriliitto kokoaa yhteen eri aloilla ja erilaisissa tehtävissä toimivat professorit

Olemme kaikkien professoreiden ja tulevien professoreiden liitto. Eri alat, yliopistot ja tutkimuslaitokset ovat edustettuina liitossamme.

Annoimme jäsenillemme työ- ja virkasuhde- sekä eläkeasioita koskevaa neuvontaa.

Huomioimme toiminnassamme uran eri vaiheessa olevat jäsenet sekä ulkomailta tulleet jäsenet. Lähetimme sähköiset jäsenkirjeet suomen, ruotsin ja englannin kielillä ja keskeisimmät tiedotteet sekä suomeksi että englanniksi. Osa blogikirjoituksista oli englannin- ja ruotsinkielisiä.

Takaamme jäsenillemme mahdollisuuden vaikuttaa liiton päätöksentekoon. Kaikille jäsenille avoin liiton kokous järjestetään seuraavan kerran syksyllä 2024. Liiton valtuustossa on edustus kaikista yliopistoista sekä edustaja tutkimuslaitoksista. Valtuusto kokoontui kaksi kertaa.

Liitossa toimii 14 osastoa, joita ei ole rekisteröity erillisiksi yhdistyksiksi, vaan ne toimivat liiton edustajina paikallistasolla.

Seurasimme jäsenmäärän kehittymistä kuukausittain. Kokonaisjäsenmäärämme kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Käsittelimme jäsenrekrytoinnin tärkeyttä liiton eritilaisuuksissa. Lähetimme osastoillemme rekrytointipaketteja yliopistojen uusien professoreiden sekä professoreiden urapoluilla olevien jäsenten rekrytoinnin avuksi. Lähetimme uusille professoreille ja professorin urapolulla oleville tietoa liitosta ja kutsun liittyä liiton jäseneksi.

Keräsimme uusilta jäseniltä heidän odotuksiaan liiton toimintaa kohtaan. Päivitimme verkossa olevaan Professorimatrikkeliin uusien jäsenten tiedot. Pyysimme palautetta niiltä professoreilta, joille liitto oli lähettänyt kutsun, mutta jotka eivät olleet liittyneet liittoon.

Päivitämme tarjoamiamme jäsenetuja tarvittaessa. Jäsenemme saavat esimerkiksi **Tiede**-lehden ja **Acatiimi**-lehden. Professoriliitto julkaisee **Acatiimiä** yhdessä Tieteentekijöiden ja Yliopistojen opetusalan liitto YLL:n kanssa. Vuoden aikana ilmestyi viisi numeroa. Lehdellä on oma verkkopalvelu acatiimi.fi.

Professoriblogissa otettiin kantaa yliopistojen ja tutkimuslaitosten ajankohtaisiin asioihin. Kirjoitusten aiheita olivat hallitusohjelma, yliopistojen rahoitus, yliopistojen kielikäytänteet sekä tutkimuksen vapaus.

Professoriliiton verkkosivut osoitteessa professoriliitto.fi uudistettiin vuonna 2023. Sivuston tekninen alusta vaihtui, palvelu sai uuden visuaalisen ilmeen ja sisältörakenteesta tehtiin entistä selkeämpi. Uudistuksessa satsattiin myös

tietoturvaan. Esimerkiksi luottamushenkilöiden sivuille kirjautuminen on nyt kaksivaiheinen. Koska professorikunta kansainvälistyy, sivuston kieliversioiden käytöstä tehtiin helpompaa.

Jäsenillemme on otettu vapaa-ajan tapaturma- vakuutus sekä matkustaja- ja matkatavaravakuutus 1.1.2024 alkaen Turvasta. Vapaa-ajan tapaturma- vakuutuksen yläikäraja on 80 vuotta, ja vapaa-ajan matkavakuutuksessa ei ole yläikärajaa. Jäsenillämme on mahdollisuus saada liiton kalenteri ja professori.fi-sähköpostilaatikko.

Meillä on käytössä mobiilijäsenkortti. Muovinen jäsenkortti lähetetään vain eläkkeellä oleville jäsenille.

Acatiimi-lehden kannet 1/2023 ja 4/2023.

Professoriliitto turvaa professorin asemaa muutoksissa

Vain Professoriliitto ajaa professorikunnan etuja.

Vaadimme, että vakinaisten professoreiden työsuhdeturvaa vahvistetaan.

Vaadimme, että professorien työsuhde on voimassa toistaiseksi. Perusteettomat määräaikaiset työ- ja virkasuhteet tulee muuttaa toistaiseksi voimassa oleviksi työsuhteiksi ja viroiksi.

Edellytimme, että professoreita ei irtisanota tuotannollisilla tai taloudellisilla perusteilla. Korkein oikeus katsoi 10.1.2023 antamassaan tuomiossa, että tieteen ja ylimmän opetuksen vapaus ei merkitse sitä, ettei yliopisto muiden työnantajien tavoin voisi järjestellä toimintaansa uudelleen ja siinä yhteydessä toteuttaa välttämättömiä henkilöratkaisuja ja että Helsingin yliopistolla oli siten ollut taloudellinen, tuotannollinen tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä johtunut asiallinen ja painava peruste irtisanoa kasviökologian professori vuonna 2016. Maksoimme kohtuullistamisen jälkeen jäsenellemme maksettavaksi tuomitut oikeudenkäyntikulut, jotka olivat kokonaisuudessaan yli 100 000 euroa. Liitto on ryhtynyt valmistelemaan toimia professorikunnan irtisanomissuojan parantamiseksi.

Olimme Turun yliopiston ja Oulun yliopiston paikallistoimijoiden tukena muutosneuvotteluissa. Liiton paikalliset toimijat vaikuttivat aktiivisesti muutosneuvotteluihin. Aktiivisen toiminnan seurauksena yhtään professoria ei irtisanottu.

Olimme varautuneet tarjoamaan uudelleen-sijoittumispalveluita toistaiseksi voimassa olevasta työ- tai virkasuhteesta tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla irtisanotuille.

Professoreiden rekrytoinneissa on siirrytty tenure track -aikaan. Muut kuin tenure track -rekrytoinnit ovat Suomessa jo poikkeuksia. Nykyinen lain-

säädäntö ei tunnista vallitsevaa käytäntöä, ja liiton näkemyksen mukaan yliopistolakia tulee täydentää professuuriin johtavaa urapolkua koskevilla säännöksillä. Työtuomioistuin antoi ratkaisun apulaisprofessorin (Associate Professor) tehtävän määräaikaisuuden lainmukaisuutta koskevassa asiassa. Yliopistojen ja tutkimuslaitosten tulisi seurata, miten professorin urapolku vaikuttaa professorikuntaan ja professorin työnkuvaan.

Tarjosimme jäsenille neuvontaa työelämän muutostilanteissa. Liiton toimisto antoi työ- ja virkasuhdeneuvontaa jäsenille yhteensä noin 1100 kertaa. Yhteydenotot liittyivät muun muassa perusteettomien määräaikaisten palvelusuhteiden selvittämiseen, kiusaamiseen ja muuhun epäasialliseen käyttäytymiseen, työnjohdollisiin kuulemistilaisuuksiin, rakenteellisesta kehittämisestä aiheutuviin muutostilanteisiin, professori-nimikkeen käyttöön ja palkan muodostumiseen. Jäsenten apuna toimivat myös professori-luottamusmiehet ja osastot.

Professori-luottamusmiehet neuvoivat ja tukivat jäseniä työelämän erilaisissa muutoksissa ja ongelmassa. Järjestimme luottamusmiehille koulutusta sekä Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn että Vakavan kautta sekä pidimme heille oman verkostopäivän. Liiton jäsenistä 34 toimi pääluottamusmiehenä, varapääluottamusmiehenä, luottamusmiehenä tai varaluottamusmiehenä. Professori-luottamusmiehistä neljä toimi pääluottamusmiehenä.

Osastojen toimihenkilöt toimivat aktiivisesti erilaisissa muutostilanteissa, muun muassa yliopistojen rakenteellisen kehittämisen hankkeissa, pitämällä esillä professoreiden asemaa ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia.

Tarjosimme jäsenillemme jäsenetuna työttömyysvakuutuksen Opetus ja tiede -työttömyyskassan

kautta. Iso osa liiton työssä käyvistä jäsenistä kuului työttömyyskassaan.

Tarjosimme jäsenille puhelinneuvontaa yksityiselämän oikeusasioissa. Jäsenemme käyttivät palvelua noin 100 kertaa.

Säilytimme ammatillisen oikeusturvavakuutuksen enimmäismäärän 25 000 eurossa ja vastuuvakuutuksen enimmäismäärän 100 000 eurossa.

Professoriliitto kehittää jäsentensä tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia työskentelyolosuhteita

Vaikutimme siihen, että professorikunnalla on hyvät edellytykset vapaan tutkimuksen tekemiseen, opetukseen ja taiteelliseen toimintaan.

Vaadimme vapaan tutkimuksen turvaavan aidon perusrahoituksen lisäämistä. Nyt professoreiden aikaa kuluu kohtuuttomasti ulkoisen rahoituksen hankkimiseen.

Toimme esille, että ilman kunnollisia tukipalveluita yliopiston tutkimus- ja opetustoiminta vaarantuu ja opettajien ja tutkijoiden työtaakka kasvaa.

Vaadimme yliopistojen työsopimusneuvotteluissa, että professoreilla on säännöllisesti mahdollisuus olla työehtosopimukseen perustuvalla opetuksesta ja hallintotyöstä vapaalla tutkimusjaksolla ja että professoreilla on mahdollisuus akateemisen johtamis-tehtävän päättymisen jälkeiseen tutkimuskauteen.

Tapasimme säännöllisesti yliopistojen rehtoreita ja muuta yliopistojen sekä tutkimuslaitosten johtoa. Nämä ja muut keskeiset tapaamiset on koottu vuosikertomuksen liiteosaan. Otimme tapaamisissa esille ajankohtaisten asioiden lisäksi professoreiden rekrytointeihin ja palkkaukseen, tutkimusmahdollisuuksiin, tekijänoikeuksiin sekä muihin hyvän työn edellytyksiin liittyviä asioita, kuten asiantuntevan avustavan henkilöstön tärkeyden.

Edellytimme, että yliopistoissa työskenteleviin professoreihin sovelletaan kokonaistyöaika.

Korostimme, että yliopistojen työehtosopimuksen mukaisesti opetus- ja tutkimushenkilöstön kokonaistyöaika noudattavat vastaavat itse omasta työajastaan ja sen käyttämisestä työsuunnitelmassa oleviin tehtäviin. Professorien kontaktiopetuksen enimmäistuntimääriä ei tule kasvattaa.

Vaikutimme siihen, että professoreiden suhteellista osuutta opetus- ja tutkimushenkilöstöstä lisättäisiin ja että professorin urapolku -järjestelmä ei johtaisi professuurien vähenemiseen. Otimme edellä mainittuja asioita esiin esimerkiksi yliopistojen johdon tapaamisissa. Kokoaikaisten professorien määrä kasvoi 1960 professorista 1997 professoriin syyskuusta 2022 syyskuuhun 2023.

Pidimme esillä naisten osuuden kehitystä professorikunnasta.

Neuvoimme urapolulla olevia jäseniä ja otimme kantaa yliopistokohtaisiin ohjeistuksiin.

Ohjeistimme ja neuvoimme professori-nimikkeiden käytössä.

Osallistuimme kansainväliseen toimintaan. Kuuluimme jäsenenä järjestöihin Education International (EI) ja European Trade Union Committee for Education (ETUCE). ETUCE on EI:n alueellinen organisaatio Euroopassa. Vaikutimme ETUCE:n toimielimessä Higher Education and Research Standing Committee (HERSC). Vaikutimme Euroopan unionin

yliopistosektoria koskeviin hankkeisiin erityisesti osallistamalla HERSC:n kautta yhtätoista miljoonaa opetusalan jäsentä edustavan ETUCE:n lausuntojen laatimiseen ja keskustelemalla Euroopan komission edustajien kanssa. Aiheina olivat esimerkiksi eurooppalaiset yliopistot, tutkijoiden urat, pienet osaamiskokonaisuudet sekä Euroopan innovaatio-agenda. Osallistuimme ETUCE:n edustajana EQAR Members' Dialogue -kokoukseen Grana-dassa. Kokouksessa käsiteltiin eurooppalaisen korkeakoulualueen laadullista ja rakenteellista kehittämistä, EQAR:n strategiaa ja Tiranan ministeri-kokousta. Vaikutimme eurooppalaisen korkea-

koulualueen kehitykseen osallistamalla Tiranan ministerikokouksen valmisteluun muun muassa ETUCE:n kautta.

Pidimme yhteyttä pohjoismaisiin yliopistosektorin ammattijärjestöihin, joiden vuosittainen kokous järjestettiin Islannissa. Kokouksessa käsiteltiin muun muassa yliopistojen ohjausta ja hallintoa koskevia malleja, työsuhteiden ehtoja, yliopistojen eurooppalaista arvopohjaa sekä arvopohjaa koskevaa ETUCE:n ja HERSC:n työtä. Kokouksessa hyväksyttiin julkilausuma **Pohjoismainen demokratia edellyttää akateemisen vapauden turvaamista**.

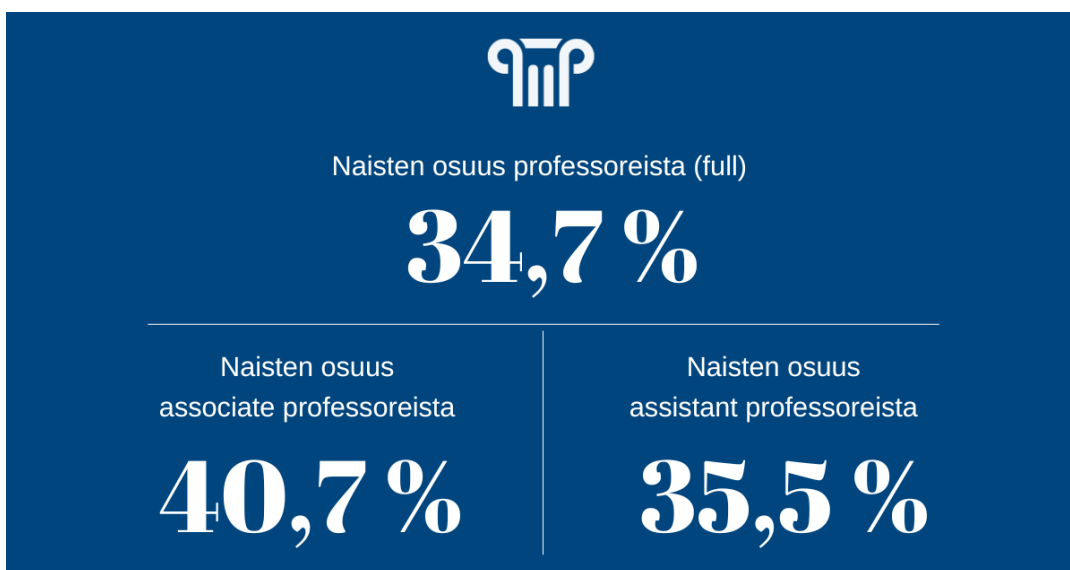
Professoriliitto huolehtii professorikunnan asianmukaisesta palkkakehityksestä

Vaadimme, että professoreiden palkka vastaa työn vaatavuutta. Palkkausjärjestelmien tulee paremmin huomioida työn vaatavuus ja henkilökohtainen suoriutumisen sekä professorin koko työkuva.

Edellytimme, että professorin urapolulla olevien palkka vastaa työn vaatavuutta ja henkilökohtaista suoriutumista ja että se kehittyy urapolulla etenemisen myötä.

Teimme palkkaselvityksen, jonka avulla seuraamme yliopiston palkkausjärjestelmässä olevien professoreiden

(full), associate professoreiden ja assistant professoreiden, Aalto-yliopiston professoreiden sekä valtion tutkimuslaitosten professoreiden palkkauksen kehittymistä. Seurasimme myös professoreiden lukumääriä sekä akateemisista johtamistehtävistä maksettavien palkkioiden, täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkioiden sekä asiantuntija-tehtävistä ja -lausunnoista maksettavien palkkioiden maksamista. Tavoittelemme tasa-arvoista ja yhdenvertaista palkkauksellista kohtelua koko professorikunnalle.

Palkkaselvitys, syyskuu 2023

Kokoaikaisien professoreiden (full) lukumäärä kasvoi vuoden aikana 1960 professorista 1997 professoriin. Määräaikaisien professoreiden osuus laski vuoden aikana kuudesta prosentista viiteen prosenttiin.

Professorin urapolulla yliopistoissa oli 565 associate professoria ja 323 assistant professoria eli yhteensä 888 henkilöä. Valtaosa heistä oli kokoaikaisissa työsuhteissa. Lähes kaikki associate professorit ovat vaati-tasolla 7. Assistant professorit sijoittuvat vaati-tasolle 5–7. Aalto-yliopistossa on käytössä paikallinen palkkausjärjestelmäsopimus, ja Aalto-yliopistossa työskentelevien niin associate kuin assistant professoreiden palkkatasot poikkeavat muista yliopistoista edukseen.

Työnantajaselvityksen mukaan kaikkien yliopistojen full professoreiden kokonaispalkka nousi vuoden aikana keskimäärin 3,7 % (mediaani 3,5 %). Yliopistojen yleisen työehtosopimuksen perusteella kaikkien palkkoja korotettiin 3,5 % yleiskorotuksella 1.9.2023. Vuoden 2022 paikallinen erä 0,45 % maksettiin 1.12.2022. Professoreiden kokonaispalkka oli työnantajaselvityksen mukaan syyskuussa 2023 yliopistojen vakinaisilla professoreilla (full) 7.781 euroa ja määräaikaisilla (full) 7.322 euroa. Kaikkien professoreiden (full) osalta keskimääräinen kokonaispalkka oli 7.760 euroa.

Yliopistojen professoreiden (full) palkkakehitys oli vuonna 2018 lähes yleiskorotusten mukaista ja vuonna 2019 hiukan työehtosopimuksessa sovittuja korotuksia parempaa. Vuosi 2020 oli pohjanoteeraus. Vuonna 2021 keskimääräinen palkkakehitys oli työehtosopimuksissa sovitun

tasoista, mutta vuoden 2022 professoreiden (full) palkkakehitys ei yltänyt yleiskorotuksen tasolle. Vuonna 2023 palkkakehitys oli hiukan yleiskorotusta parempaa, mutta näyttää siltä, että paikallisesti jaettavat erät eivät keskimäärin kohdistu professorikuntaan. Huolestuttavaa on, että professorien palkkakehitys on vuodesta 2014 lähtien ollut heikompaa koko opetus- ja tutkimushenkilöstöön verrattuna. Yliopistot palkkaavat eläköityvien professoreiden tilalle assistant professoreita ja associate professoreita. Uudet full professorit palkataan alhaisille vaati-tasolle ja heille usein määritellään matalahkot suoriutumisprosentit.

Yliopistojen associate professoreiden kokonaispalkka nousi vuoden aikana keskimäärin 4 % ja assistant professoreiden 3,9 %.

Tutkimuslaitoksissa työskentelevien professoreiden palkka oli keskimäärin 7.283 euroa, ja se nousi 3,5 % (mediaani) edelliseen vuoteen verrattuna. Tutkimuslaitosten osalta palkkaselvityksessä on osittain eri tutkimuslaitoksia ja havaintojen määrä poikkeaa eri vuosina.

Naisten osuus yliopistojen full professoreista oli 34,7 %, assistant professoreista 35,5 % ja associate professoreista 40,7 %. Sekä vakinaisten että määräaikaisien naisprofessoreiden (full) vaati-keskiarvot ja suoritusprosentti-keskiarvot ovat matalampia kuin miesprofessoreiden. Palkkaero miesprofessoreiden hyväksi oli 398 euroa. Naisprofessorin euro on työnantajaselvityksen mukaan 95 senttiä. Myös professorin urapolulla olevat naispuoliset niin assistant kuin associate professorit ansaitsevat miehiä vähemmän.

ME OLEMME
YLIOPISTO

VI ÄR
UNIVERSITETET

WE ARE THE
UNIVERSITY

Liiton palkkiosuosituksia tiedusteltiin usein. Ne löytyvät liiton verkkosivuilta.

Työskentelimme Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n yliopistosektorin neuvottelukunnassa, keskustason pääneuvotteluryhmässä sekä muissa työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen yhteisissä neuvottelu- ja työryhmissä. Hoidimme tutkimuslaitosten edunvalvontaa mukaan lukien professoreiden palkkauksen kehittämistä yhteistyössä JUKOn ja Vakavan kanssa.

Teimme tiivistä yhteistyötä keskeisten yliopisto- ja valtiosektorilla toimivien liittojen kanssa. Toimimme keskusjärjestö Akavassa ja akavalaisten liittojen yhteenliittymässä Vakavassa professorikunnan edunvalvojana.

Jatkoimme vaikuttamistyötä keskusjärjestö Akavan kautta, jotta lainsäädäntöä muutettaisiin eläkeläisten lisäveron eli niin sanotun raippaveron osalta.

Professoriliitto tukee professoreiden myönteistä ammattikuvaa ja yhteisöllisyyttä

Korostimme professoreiden asiantuntijuutta tieteessä, ylimmässä opetuksessa, yliopiston ja tutkimuslaitoksen johtamisessa sekä yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa.

Tarjosimme jäsenillemme mahdollisuuden pitää yhteyttä professorikollegoihin liiton paikallistoiminnan kautta.

Seurasimme professori-nimikkeiden ja professorijohdannaisten nimikkeiden käyttöä. Liitto antoi Dosenttiliiton esityksestä opetus- ja kulttuuriministeriölle lausunnon, jonka mukaan dosentin arvon

Akava tavoittelee 75 %:n työllisyysastetta. Kasvun ja työllisyyden tukemiseksi Akava vaatii, että ansiotulo-verotusta kevennetään. Työtulojen verotusta tulisi keventää kaikissa tuloluokissa niin, että myös rajaveroasteet laskevat. Korkeinta rajaveroastetta tulisi alentaa viiteenkymmeneen prosenttiin kahden hallituskauden kuluessa. Akavassa on aikaisemmin jo linjattu, että solidaarisuus- ja lisäveroista (niin sanottu raippavero) on luovuttava.

Valmistauduimme tulevaan neuvottelukierrokseen yliopistosektorin lakkotoimikunnassa yhdessä sektorin muiden jukolaisten järjestöjen kanssa. Kampanjoimme yhdessä jukolaisten järjestöjen kanssa työehtosopimuksen merkityksestä ja sisällöistä. Yliopistotes.fi-sivuston sisältö on tarjolla myös englanniksi ja ruotsiksi.

Valmistauduimme yhdessä muiden yliopistosektorin ja valtiosektorin liittojen kanssa järjestöliittisiin toimiin työehtosopimusneuvotteluiden takia.

englanninkieliseksi käännökseksi vahvistettaisiin Associate Professor. Liitto totesi, että Tutkimuseettisen neuvottelukunnan suosituksen mukainen Title of Docent kuvaa hyvin, mistä suomalaisessa dosentuurissa on kysymys. Lisäksi liitto huomautti, että Associate Professor -nimike on Suomessa vakiintunut käytettäväksi tenure trackin (professorin urapolku) yhteydessä, joten sen käyttäminen muissa yhteyksissä aiheuttaa sekaannusta ja on harhaanjohtavaa. Yliopistolain mukaan yliopistot myöntävät dosentin arvot. Viime kädessä yliopistot päättävät autonomiansa puitteissa, miten niiden

Vuoden Professori 2023 Aki Mikkola Professoriliiton tilaisuudessa Tieteen päivillä 12.1.2023.

myöntämät arvot käännetään. Professoriliitto kertoi näkemyksensä, että yliopistot ovat sitoutuneet noudattamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan suosituksia. Opetus- ja kulttuuriministeriö totesi vastauksessaan, että yliopistot ovat itsehallintonsa perusteella oikeutettuja päättämään itsenäisesti dosenttien arvon myöntämisestä ja sen käännöksestä. Opetus- ja kulttuuriministeriö kehottaa kuitenkin yliopistoja mahdollisuuksien mukaan yhtenäiseen käytäntöön arvon myöntämisen ja käännösten suhteen ja suositaa käännökseksi TENKin suosituksen mukaisesti Title of docent.

Järjestimme Tieteen päivillä **Eurooppalaisten yliopistojen alkujuurilla** -tilaisuuden, jossa julkistimme myös Vuoden Professori 2023 -valinnan. Vuoden Professori oli konetekniikan professori Aki Mikkola LUT-yliopistosta.

Professorimatrikelin uudistaminen käynnistyi vuonna 2022. Edellinen matrikkeli on julkaistu painettuna kirjana ja sähköisesti vuonna 2008. Tämän jälkeen verkossa olevaan Professorimatrikkeliin on lisätty uusien jäsenten tiedot, mikäli jäsen on näin halunnut.

Lisäksi jäsenillä on ollut mahdollisuus päivittää tietojaan. Monista muista ammattiliittojen matrikkeleista poiketen Professorimatrikkeli on sekä jäsenmatrikkeli että ammattimatrikkeli, joka käsittää ei vain ko. aikakauden professorit vaan professorit vuodesta 1640. Matrikkeliyöryhmä työskenteli aktiivisesti koko vuoden ajan rakentaen digimatrikkeliä, joka toimisi samalla tiedonkeruualustana. Syksyllä matrikkeliyötä varten palkattiin projektityöntekijä Merja Laaksamo, jonka ensimmäisenä työnä oli koota kattavat yhteystiedot professorikunnasta. Tämän jälkeen käynnistyi tietojenkeruu, joka toteutettiin pääsääntöisesti sähköisesti. Tietojenkeruu piti sisällään sekä edellisessä matrikkelissa olevien tietojen päivittämisen että uusien tietojen keräämisen. Professorimatrikkeli julkaistaan syksyllä 2024 ennen liiton 55-vuotispäivää, joka on 11.10.2024.

Tarjosimme jäsenkunnalle webinaarin tekoälystä. Järjestimme jäsenille avoimen Kevätseminaarin.

Tiedotimme jäsenkirjeessä professoreita koskevista ajankohtaisista asioista.

Professoriliitto edistää professorien mahdollisuuksia ja edellytyksiä toimia tiedeyhteisöjen johtotehtävissä

Edustamme myös johtoasemassa olevia. Suuri osa liiton jäsenistä toimii esihenkilö- tai muissa johtotehtävissä.

Tavoitteenamme yliopistojen työehtosopimusneuvotteluissa oli, että akateemisen johtotehtävän (vararehtori, dekaani, laitosjohtaja) jälkeen ao. henkilöllä tulee olla oikeus vähintään 6 kuukauden pituiseen tutkimuskauteen.

Valtuuston linjauksen mukaisesti yliopiston dekaanin, vararehtorin ja rehtorin tulee olla professoreita. Yliopistojen johtosääntöjä on muutettava niin, että tiedekuntaneuvosto tai vastaava monijäseninen toimielin valitsee dekaanin tai että valinnan tekee tiedekuntaneuvoston esityksen perusteella yliopiston rehtori tai hallitus.

Perinteinen Sivistysalan kanssa järjestämämme Akateemisen johtamisen seminaari siirtyi tammi-kuulle 2024.

Professoriliitto vahvistaa paikallista toimintaansa

Kannustimme osastojamme olemaan yhteydessä oman alueensa kansanedustajiin ja muihin yhteiskunnallisiin päättäjiin erityisesti tieteen/taiteen ja ylimmän opetuksen resurssien vahvistamiseksi.

Kannustimme osastojamme käymään säännöllisesti keskusteluja organisaationsa ylimmän johdon kanssa.

Tuimme yliopistokohtaisten osastojen ja tutkimuslaitosprofessoreiden osaston toimintaa taloudellisesti,

järjestimme osastojen edustajille paikallistoiminnan kehittämisseminaarin sekä osastojen puheenjohtajille seminaarin, osallistuimme osastojen järjestämiin kokouksiin ja teimme tiivistä yhteistyötä osastojen kanssa.

Koulutimme ja tuimme professoriluottamusmiehiä. Tavoitteenamme on, että jokaisessa yliopistossa on professoripääluottamusmiehenä Professoriliiton jäsen.

3. Hallinto

Toiminnan perustana on tasapainoinen hallinto

Taloudellinen kehityksemme oli toimintavuonna vakaata. Suurin osa varsinaisen toiminnan menoista rahoitettiin jäsenmaksuilla, mutta osittain myös sijoitustoiminnan tuotoilla. Rahoitustilanteemme oli toimintavuoden aikana hyvä. Liitto valmistelee vuosittain budjetin tukemaan toimintasuunnitelmaa. Liiton talouden ja rahavirtojen kehitystä seurattiin toimintavuoden aikana säännöllisesti.

Sijoitustoimikuntamme toimi hallituksen apuna. Hallituksemme tekee päätökset liiton sijoitustoiminnasta sijoitusstrategiaa noudattaen. Sijoitustoimikunta kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa.

Liiteosa

Valtuusto

Puheenjohtaja Eeva Moilanen (TAU)

Varapuheenjohtaja Jukka Pellinen (JY)

Osasto	Varsinainen jäsen	1. varajäsen	2. varajäsen
Aalto	Esko Niemi Teemu Leinonen	Johanna Moisander Matti Rossi	Matti Rossi Johanna Moisander
HY	Laura Kolbe Olli Norros Anne Juppo Edward Hæggström Mikko Saikku Maria Fredriksson-Ahomaa Per Saris	Mikko Niemi Teivo Teivainen Jouko Rikkinen Arto Kallioniemi Sami Moisio Auli Vähäkangas Sanna Lehtonen	Jouko Rikkinen Auli Vähäkangas Teivo Teivainen Auli Vähäkangas Jaakko Hyvönen Arto Kallioniemi Arto Kallioniemi
ISY	Pertti Pasanen Alfred Colpaert Ritva Kantelinen	Arto O. Salonen Matti Kotiranta Maria Lähteenmäki	Jopi Nyman Marja Maljanen Heli Peltola
JY	Mika Lähteenmäki Taina Rantanen Kari Heimonen	Tommi Kärkkäinen Raija Hämäläinen Hanna-Leena Pesonen	Raija Hämäläinen Kari Heimonen Ari Jokinen
LUT	Hannu Rantanen	Jussi Sopanen	Kirsimarja Blomqvist
LY	Timo Aarrevaara	Heli Ruokamo	Suvi Ronkainen
OY	Jari Sivonen Paula Rossi	Matti Alatalo Hanni Muukkonen-Van der Meer	Hanni Muukkonen-Van der Meer Matti Alatalo
SHH	Kristina Heinonen	Gyöngyi Kovács	Maria Holmlund-Rytkönen
TAIDE	Anne Kauppala	Tuija Kokkonen	Riikka Stewen
TAU	Juha Vinha Jussi Heikkilä Johanna Kujala Mari Hatavara	Eija Paavilainen Marko Seppänen Jari Stenvall Nelli Piattoeva	Pasi-Heikki Rannisto Frans Mäyrä Lili Kihn Zsuzsanna Millei
TUTK	Tuija Gadd	Jaakko Leppänen	Katri Kärkkäinen
TY	Pekka Vallittu Eila Lindfors Jyri Vaahtera Juha Peltonen	Rami Vainio Louis Clerc Johanna Schleutker Eevi Rintamäki	Louis Clerc Luis Alvarez Esteban Jani Erola Joel Kuortti
VY	Teija Laitinen	Arto Rajala	Tanja Sihvonen
ÅA	Henrik Grénman Meri Larjavaara	Johanna Ilmakunnas Lea Sistonen	Lea Sistonen Johanna Ilmakunnas

---

Hallitus

Puheenjohtaja: Jukka Heikkilä (TY)
Varapuheenjohtaja: Teija Laitinen (VY)
Varapuheenjohtaja: Petri Mäntysaari (Hanken)

Jäsen

Kimmo Grönlund (ÅA)
Edward Hæggström (HY)
Johanna Kujala (TAU)
Mika Lähteenmäki (JY)
Johanna Moisander (Aalto)
Markus Olin (VTT)
Juha Rouvinen (ISY)
Markku Vieru (LY)

Varajäsen

Eila Lindfors (TY)
Anne Juppo (HY)
Mari Hatavara (TAU)
Taina Rantanen (JY)
Petri Lehenkari (OY)
Veli Matti Virolainen (LUT)
Alfred Colpaert (ISY)
Petteri Salomaa (Taide)

Hallituksen asettamat toimielimet

Työvaliokunta

Jukka Heikkilä, puheenjohtaja
Teija Laitinen
Petri Mäntysaari
Tarja Niemelä
Raija Pyykkö

Valtuuston työvaliokunta

Eeva Moilanen, puheenjohtaja
Jukka Heikkilä
Jukka Pellinen
Tarja Niemelä
Raija Pyykkö

Sijoitustoimikunta

Jukka Heikkilä, puheenjohtaja
Teija Laitinen
Luis Alvarez Esteban
Timo Rothovius
Tarja Niemelä
Anne Lehto

Vaalitoimikunta

Heli Ruokamo, puheenjohtaja
Alfred Colpaert
Jyri Vaahtera
Raija Pyykkö

Tekijänoikeustyöryhmä

Petri Mäntysaari, puheenjohtaja
Jukka Heikkilä
Eeva Moilanen
Olli Norros
Esko Niemi
Keijo Ruotsalainen
Tommi Kärkkäinen
Katja Weckström
Leevi Mentula

Matrikkelityöryhmä

Laura Kolbe, puheenjohtaja
Anne Juppo
Johanna Kujala
Petri Lehenkari
Leena Kurkinen
Raija Pyykkö

Liiton osastot ja osastojen puheenjohtajat

Aalto-yliopisto, Teemu Leinonen
Helsingin yliopisto, Edward Hæggström
Itä-Suomen yliopisto, Alfred Colpaert
Jyväskylän yliopisto, Mika Lähteenmäki
Lapin yliopisto, Markku Vieru
LUT-yliopisto, Veli Matti Virolainen
Oulun yliopisto, Matti Alatalo
Svenska handelshögskolan, Kristina Heinonen
Taideyliopisto, Petteri Salomaa
Tampereen yliopisto, Johanna Kujala
Turun yliopisto, Eila Lindfors
Tutkimuslaitokset, Tuija Gadd
Vaasan yliopisto, Merja Koskela
Åbo Akademi, Kimmo Grönlund

Tilintarkastajat ja toiminnantarkastajat

Markku Koskela, KHT, tilintarkastaja
Riku Kärnä, KHT, varatilintarkastaja
Kari Toiviainen, KTL, toiminnantarkastaja
Tapani Kykkänen, varatoiminnantarkastaja

Acatiimin toimitusneuvosto

Leena Kurkinen, jäsen
Juha Rouvinen, jäsen

Liiton lausunnot

- Lausunto Unifille dosentti-nimikkeen käännöksestä, 16.1.2023
- Professoriliiton kommentit parlamentaarisen TKI-työryhmän valmistelemasta tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen käyttöä koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta, 20.1.2023
- Professoriliiton lausunto ehdotuksesta uudeksi valtioneuvoston asetukseksi tutkimus- ja innovaationeuvostosta, 11.9.2023
- Professoriliiton lausunto hallituksen esityksestä tekijänoikeuslain muuttamiseksi, 18.10.2023
- Professoriliiton lausunto sivistys- ja tiedejaostolle valtion talousarviosta vuodelle 2024, 24.10.2023

Liiton tiedotteet

- Professorikunnan irtisanomissuojaa tulee parantaa lainsäädäntömuutoksin, 10.1.2023
- Vuoden Professori 2023 on Aki Mikkola, 12.1.2023
- Professoreiden rekrytointikäytäntöjä tulee kehittää, 1.6.2023
- Tekijänoikeusneuvosto lausui tieteellisten artikkelien tekijänoikeuksista – kustannusalan syytä tarkistaa käytäntöjään, 2.11.2023

Liiton tilaisuudet

- Eurooppalaisten yliopistojen alkujuurilla & Vuoden Professorin 2023 julkistaminen, 12.1.2023, Helsinki
- Kevätseminaari, Tiedepolitiikka tulevalla vaalikaudella, 21.4.2023, Helsinki
- Paikallistoiminnan kehittämisseminaari, 24.–25.5.2023, Mustio
- Osastojen puheenjohtajien neuvottelupäivät, 12.10.2023, Helsinki
- Professori-luottamusmiesten neuvottelupäivät, 13.10.2023, Helsinki

Webinaarit

- Hallituksen tehtävät ja hallituksen jäsenten vastuu, 30.5.2023
- The Effect of New AI Solutions on the Work of Professors, 15.9.2023
- Yliopistojen rahoitus ja kannustimet, 4.10.2023
- OKM:n korkeakoulujen ohjauksen ja rahoitusmallin arvioinnin keskeiset tulokset, 11.10.2023
- Paneelikeskustelu: Yliopistojen rahoitusmallin uudistaminen, 10.11.2023

Osallistuminen kansainvälisiin tilaisuuksiin

- Keskustelu Education Internationalin koordinaattori Sonia Grigtin kanssa, 30.1.2023
- BFUG Task Force on Enhancing Knowledge Sharing in the EHEA Community, 16.2.2023
- Higher Education and Research Standing Committee (HERSC), Bryssel, 7.–8.3.2023 ja pre-HERSC 7.3.2023
- BFUG Task Force on Knowledge Sharing in the EHEA Community, Rooma, 5.4.2023
- ETUCE:n "Launch Event of the ETUCE Campaign: Making Teaching Attractive!", 15.5.2023
- Euroopan komission group 9 "Consultation event on a European framework for attractive and sustainable careers in higher education" (DG EAC), 16.5.2023
- Pohjoismaisten yliopistosektorin ammattijärjestöjen vuosittainen kokous, Islanti (Hveragerði), 12.–14.6.2023
- BFUG Task Force on Knowledge Sharing in the EHEA Community, Bukarest 10.–11.7.2023
- Euroopan komission "Focus group on a European framework for attractive and sustainable careers in higher education", focus group 4 "Working conditions, Workload and Wellbeing" (DC EAG), 13.7.2023
- Pohjoismaista yhteistoimintaa valmisteleva kokous Akademiskfrihet i Norden – fram mot Nordisk møte 2024, 13.9.2023
- Higher Education and Research Standing Committee (HERSC), Bryssel, 20.–21.9.2023 ja pre-HERSC 20.9.2023
- PALOMERA:n Focus Group "How Can OA Book Policies Support You?", 2.11.2023
- EQAR Members' Dialogue -kokous, Granada, 9.–10.11.2023
- ETUCE:n keskustelu BFUG:n täysistunnon valmistelusta, 13.11.2023

Liiton edustus

Akava

Akavan liittokokousedustajat

Raija Pyykkö, vars. edustaja (kevätiliittokokous)

Tarja Niemelä, vars. edustaja (syysliittokokous)

Akavan hallitus

Tarja Niemelä, varajäsen

Akavan osaaminen ja koulutus -toimikunta

Tarja Niemelä, puhe- ja läsnäolo-oikeus

Akavan viestintäverkosto

Leena Kurkinen, jäsen

Akavan jäsenhankkijoiden verkosto

Raija Pyykkö, jäsen

Akavan kv-yhdyshenkilöt

Raija Pyykkö, jäsen

Akavan työelämän tutkijaverkosto

Raija Pyykkö, jäsen

Akavan seniorityöryhmä

Aatos Lehtinen, jäsen

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry

Hallitus

Tarja Niemelä, läsnäolo- ja puheoikeutettu

Yliopistoneuvottelukunta

Tarja Niemelä, puheenjohtaja

Raija Pyykkö, varajäsen

Vakava ry

Hallitus

Tarja Niemelä, jäsen, varapuheenjohtaja

Raija Pyykkö, varajäsen

Yliopistoryhmä

Tarja Niemelä, jäsen, vetäjä

Raija Pyykkö, jäsen

Leevi Mentula, jäsen

Leena Kurkinen, jäsen

Valtioryhmä

Leevi Mentula, jäsen

Koulutusryhmä

Raija Pyykkö, jäsen

Sivistysala ry:n työryhmät

Pääneuvotteluryhmä

Tarja Niemelä, jäsen

Määräaikaistyöryhmä

Tarja Niemelä, jäsen

Palkkausjärjestelmätyöryhmä

Tarja Niemelä, jäsen

Muut

Korkeakouluohjauksen ja valtionrahoituksen kohdentamisessa käytettyjen rahoitusmallien uudistamisen työryhmä

Mika Lähteenmäki, jäsen

Työsuuhdekeksintölautakunnan korkeakoulujaosto

Jukka Heikkilä, jäsen

Tarja Niemelä, varajäsen

Tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon ohjausryhmä

Petri Mäntysaari, jäsen

Avoimen tieteen arkkitehtuurityöryhmä

Jukka Heikkilä, jäsen

Avoimen tieteen rahoitusryhmä

Petri Mäntysaari, puheenjohtaja

Professoriliiton henkilökunta

Leena Kurkinen, VTM, KTM (28.3.2022 alkaen)

Merja Laaksamo, projektityöntekijä (18.9.2023 alkaen)

Anne Lehto, merkonomi, talousvastaava (2019 alkaen)

Leevi Mentula, OTK, työsuhdepäällikkö (7.2.2022 alkaen)

Tarja Niemelä, OTK, VT, toiminnanjohtaja (2016 alkaen)

Erja Piipponen, projektityöntekijä (30.10–20.12.2023)

Raija Pyykkö, TtT, järjestöpäällikkö (2005 alkaen)

Mia Rikala, FM, merkonomi, järjestösihteeri (2015 alkaen)

Sidosryhmätapaamiset

Yliopistot ja tutkimuslaitokset

- Helsingin yliopisto, 26.1.2023, 13.3.2023
- Taideyliopisto, 30.11.2023
- Vaasan yliopisto, 12.9.2023
- Åbo Akademi, 20.3.2023

Hallitusohjelmavaikuttaminen

- varapuheenjohtaja, pormestari Anna-Kaisa Ikonen (kok.), 12.1.2023
  - kansanedustaja Joakim Strand (r.), 12.1.2023
  - osaamis- ja sivistyspoliittinen asiantuntija Santeri Lohi (kok.), 23.1.2023
  - sivistysvaliokunnan jäsenet, 24.1.2023
  - opetus- ja kulttuuriministeriö: ylijohtaja Atte Jääskeläinen ja johtaja Erja Heikkinen, 26.1.2023
  - kansanedustaja Hanna Kosonen (kesk.), 30.1.2023
  - kansanedustaja Jussi Saramo (vas.), 30.1.2023
  - kansanedustaja Matias Mäkynen Matias (sd.), 6.2.2023
  - sisäministeri, puoluejohtaja Maria Ohisalo ja poliittinen asiantuntija Suvi Pulkkinen (vihr.), 8.2.2023
  - sivistyspoliittinen asiantuntija Sonja Lautamatti ja sivistys- ja sosiaalipolitiikan asiantuntija Terhi Peltokorpi (kesk.), 9.2.2023
  - Teknologiateollisuus: varatoimitusjohtaja Minna Helle, johtaja Leena Pöntynen ja johtava asiantuntija Touko Apajalahti, 17.2.2023
  - Elinkeinoelämän keskusliitto: toimitusjohtaja Jyri Häkämies ja johtaja Riikka Heikinheimo, 20.2.2023
-

-
- kansliasihteeri Erkki Seppänen (ps.), 7.3.2023
  - ministerin erityisavustaja Mika Parkkari ja ministerin erityisavustaja Selmi Holopainen (vas.), 8.3.2023
  - sivistyspoliittinen asiantuntija Jarmo Ailio (sd.), 9.3.2023
  - työ- ja elinkeinoministeriö: kansliapäällikkö Raimo Luoma, 15.3.2023
  - SYL: hallituksen puheenjohtaja Lotta Leinonen, 15.3.2023
  - kansanedustaja Atte Harjanne (vihr.), 22.3.2023
  - kansanedustaja Veronika Honkasalo (vas.), 22.3.2023
  - kaupunginvaltuutettu Ville Jalovaara (sd.), 22.3.2023
  - kaupunginvaltuutettu Mervi Katainen Mervi (kok.), 22.3.2023
  - Business Finland: pääjohtaja Nina Kopola, 23.3.2023

Muita keskeisiä sidosryhmiä

- Tiede- ja kulttuuriministeri, 8.11.2023, 8.12.2023
- Opetus- ja kulttuuriministeriö, 16.6.2023, 21.9.2023, 6.10.2023, 10.1.0.2023, 20.10.2023
- Satosen työmarkkinaseminaari, 8.11.2023
- Sivistysala ry, 10.3.2023
- Suomalainen Tiedeakatemia, 2.2.2023, 27.10.2023
- Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi, 24.8.2023, 29.11.2023
- SYL, 23.11.2023
- Työ- ja elinkeinoministeriö, 5.10.2023
- Akavan opiskelijat, 21.10.2023
- TKI-seminaari, 18.1.2023, 1.3.2023, 15.11.2023
- Tieteen päivien vastaanotto, 11.1.2023
- Eurooppa-foorumi 31.8.–1.9.2023

PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi